

PERUSSOPIMUS

I LUKU

Sairaanhoitopiiri

1 § Nimi ja kotipaikka

Kuntayhtymän nimi on Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä, Samkommunen Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt ja sen kotipaikka on Helsingin kaupunki. Kuntayhtymän nimen virallisena lyhenteenä käytetään HUS-kuntayhtymä, Samkommunen HNS.

2 § Jäsenkunnat

Sairaanhoitopiirin jäsenkunnat ovat: Askola, Espoo, Hanko, Helsinki, Hyvinkää, Inkoo, Järvenpää, Karjalohja, Karkkila, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Lapinjärvi, Lohja, Loviisa, Mäntsälä, Nummi-Pusula, Nurmijärvi, Pornainen, Porvoo, Raasepori, Sipoo, Siuntio, Tuusula, Vantaa ja Vihti.

3 § Sairaanhoitopiirin tehtävät

Kuntayhtymän tehtävänä on tuottaa sen jäsenkuntien ja sairaanhoitopiiriin järjestämistä kuuluvaan erikoissairaanhoidon ja kehitysvammahuollon palveluja sekä huolehtia yliopistolliselle sairaanhoitopiirille säädetyistä muista tehtävistä.

Kuntayhtymän ja sen alueen kuntien on laadittava yhteistyössä terveydenhuollon palvelujen järjestämissuunnitelma. Sairaanhoitopiiriin kuntayhtymä vastaa suunnitelman laatimisesta valtuustokausittain. Suunnitelman toteutumista arvioidaan vuosittain yhteistyössä alueen kuntien kanssa ja siihen tehdään tarvittavat muutokset.

Lakisääteisten tehtäviensä lisäksi kuntayhtymä hoitaa laissa säädetyt sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut jäsenkuntien puolesta siltä osin kuin kunnat ovat antaneet tehtävät kuntayhtymän hoidettavaksi.

Kuntayhtymä voi tuottaa myös muita toimialaansa liittyviä tai sitä tukevia palveluita sekä olla osakkaana tai jäsenenä yhteisöissä, jotka toteuttavat kuntayhtymän tarkoituksiin liittyviä toimintoja.

Kuntayhtymä voi tuottaa toimialaansa liittyviä tai sitä tukevia palveluja myös muille kuin jäsenkunnille.

4 § Sairaanhoitoalueet

Sairaanhoidon toiminnan organisoimiseksi sairaanhoitopiiri jakaantuu kunnittain Helsingin seudun yliopistollisen keskussairaalan ja muihin sairaanhoitoalueisiin seuraavasti:

Helsingin seudun yliopistollisen keskussairaalan sairaanhoitoalue, jonka virallisena lyhennyksenä käytetään HYKS-sairaanhoitoalue

Espoo, Helsinki, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Vantaa

Hyvinkään sairaanhoitoalue

Hyvinkää, Järvenpää, Mäntsälä, Nurmijärvi, Tuusula

Lohjan sairaanhoitoalue
Karjalohja, Karkkila, Lohja, Nummi-Pusula, Siuntio, Vihti

Länsi-Uudenmaan sairaanhoitoalue
Hanko, Inkoo, Raasepori

Porvoon sairaanhoitoalue
Askola, Lapinjärvi, Loviisa, Pornainen, Porvoo, Sipoo.

5 § Peruspääoma

Sairaanhoitopiirin peruspääoma vuoden 2000 aloittavaan taseeseen muodostetaan yhteen laskemalla Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän ja Helsingin yliopistollisen keskussairaalan kuntayhtymän vuoden 1999 taseen peruspääomien määrät oikaistuina edellisten vuosien yli- ja alijäämillä. Peruspääoman määrässä otetaan huomioon myös sairaanhoitopiirille Helsingin kaupungilta siirtyvien Helsingin sairaanhoitopiirin toiminnassa käytettyjen laitteiden ja kalusteiden arvon sekä siirtyvään toimintaan ja henkilöstöön liittyvien velkaluonteisten velvoitteiden erotuksen osoittama euromäärä.

Lisäksi peruspääomien määrää korottaa erikoissairaanhoitolain voimaanpanosta annetussa laissa säädetyn sairaansijakorvausmenettelyn loppuun saattaminen yhdellä kertaa vuosien 2000 ja 2001 osalta siten, että sanottujen vuosien vuotuiserien korvaukset peritään jäsenkunnilta Uudenmaan sairaanhoitopiiriin ja Helsingin yliopistollisen keskussairaalan vuoden 1999 käytön mukaan.

Sairaanhoitopiirin peruspääomaosuus jaetaan jäsenkuntien osuuksiksi siten, että jäsenkunnan euromääräinen peruspääomaosuus on yhtä suuri kuin sille edellä mainituista taseista laskettujen peruspääomien määrä lisättynä sairaansijakorvausmenettelyn vaikutuksella.

Helsingin kaupungin peruspääomaosuuteen vaikuttaa myös 1 momentissa mainitun Helsingin kaupungilta siirtyvän omaisuuden ja velvoitteiden erotuksen mukainen euromäärä.

Sairaanhoitopiirin peruspääoman määrän ja jaon jäsenkuntien kesken vahvistaa valtuusto.

Valtuuston päätöksellä peruspääomaa voidaan korottaa tai alentaa.

Peruspääomaa voidaan korottaa seuraavissa tapauksissa:

- a) Sairaanhoitopiiriin liittyy uusi jäsenkunta;
- b) Investointimenon rahoittamiseksi jäsenkuntien peruspääoman sijoituksilla. Kunkin kunnan peruspääomaan lisätään se määrä, jolla kunta on investointimenon rahoittamiseen osallistunut;
- c) Siirrolla muusta omasta pääomasta

Peruspääomaa voidaan alentaa jäsenkunnan erotessa sairaanhoitopiiristä.

Peruspääomalle maksetaan korkoa, jonka suuruudesta päättää sairaanhoitopiirin valtuusto.

Jäsenkuntien peruspääomaosuuksista ja niiden muutoksista on pidettävä luetteloa.

6 § Jäsenkuntien osuudet varoista ja vastuu veloista

Jäsenkunnan osuus sairaanhoitopiirin varoihin sekä vastuu sen veloista ja velvoitteista määräytyy peruspääomaosuuksien suhteessa.

7 § Jäsenkunnan ottaminen ja eroaminen

Uuden kunnan ottaminen jäsenkunnaksi kuntayhtymään edellyttää, että vähintään 2/3 jäsenkunnista sitä kannattaa ja niiden asukasluku on vähintään puolet kaikkien jäsenkuntien yhteenlasketusta asukasluvusta.

Kuntayhtymän jäseneksi tulevan kunnan peruspääomaosuuden määrästä ja suoritusajasta päättää sairaanhoitopiirin valtuusto.

Kuntayhtymästä eroavalle kunnalle suoritetaan kuntayhtymän valtuuston päätöksellä kunnan osuus peruspääomasta ottaen huomioon kunnan vastuu sairaanhoitopiirin veloista ja velvoitteista. Mikäli muut kunnat eivät lunasta eroavan kunnan pääomaosuutta, alennetaan kuntayhtymän peruspääoman määrää.

II luku

Sairaanhoitopiirin hallinto

8 § Valtuusto

Jäsenkuntien valtuustot valitsevat valtuustoon kahdesta viiteen (2 - 5) jäsentä sekä kullekin henkilökohtaisen varajäsenen kunnanvaltuustojen toimikautta vastaavaksi ajaksi. Valtuuston jäsenten lukumäärä määräytyy jäsenkuntien peruspääomaosuuksien mukaisessa suhteessa. Kunta, jonka peruspääomaosuus on vähintään kahdeksan (8) % peruspääomasta, on oikeutettu valitsemaan valtuustoon enintään kolme (3) jäsentä. Mikäli kunnan peruspääomaosuus on vähintään 25 %, on kunta oikeutettu valitsemaan valtuustoon enintään viisi (5) jäsentä.

Lisäksi Helsingin yliopistolla on oikeus nimetä valtuustoon kaksi jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä.

Jäsenkunnan valtuustoon valitsemien jäsenten yhteinen äänimäärä vastaa kunnan suhteellista osuutta viimeksi hyväksytyin tilinpäätöksen mukaisesta peruspääomasta. Prosentin kymmenesosan osuus oikeuttaa yhteen ääneen kuitenkin siten, että kullakin jäsenellä on vähintään yksi ääni. Kunnan valitsemien jäsenten yhteinen äänimäärä jakautuu tasan saapuvilla olevien jäsenten kesken.

Yliopiston edustajien äänimäärä on kymmenen (10) prosenttia kuntien valtuustoon valitsemien jäsenten yhteenlasketusta äänimäärästä. Yliopiston edustajilla ei ole äänioikeutta valittaessa sairaanhoitopiirin hallitusta eikä 10-12 §:ssä tarkoitettuja toimielimiä.

Valtuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmannesta (2/3) jäsenistä on saapuvilla ja he edustavat vähintään puolta (1/2) kaikkien jäsenten yhteenlasketusta äänimäärästä.

Valtuuston toiminnasta määrätään tarkemmin työjärjestyksessä.

9 § Hallitus

Sairaanhoitopiiriä johtaa valtuuston alaisena hallitus, johon valtuusto valitsee toimikaudekseen viisitoista (15) jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet. Lisäksi Helsingin yliopistolla on oikeus nimetä hallitukseen kaksi (2) jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet. Valtuusto valitsee yhden (1) hallituksen jäsenistä puheenjohtajaksi ja yhden (1) varapuheenjohtajaksi.

Hallituksen kokoonpano on Helsingin yliopiston nimeämiä jäseniä lukuun ottamatta sovittava sellaiseksi, että se vastaa jäsenkuntien valtuustoissa edustettuina olevien eri ryhmien kunnallisvaaleissa saamaa ääniosuutta kuntayhtymän alueella vaalilaissa säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti. Hallitus on valittava siten, että siinä on jäsen jokaiselta sairaanhoitoalueelta ja niin että kielelliset näkökohdat otetaan huomioon.

Vastatessaan sairaanhoitopiirin hallinnosta ja taloudenhoidosta hallitus erityisesti kiinnittää huomiota sairaanhoitopiiriin

- a) strategisten toimintatavoitteiden toteuttamiseen,
- b) toiminnan yhteensovittamiseen,
- c) valtakunnallisten ja erityisvastuualuekohtaisten tehtävien toteuttamiseen,
- d) yliopistollisen terveystieteellisen opetus- ja tutkimustoiminnan järjestämiseen sekä
- e) työnantajatoimintaan ja
- f) hallinnon ohjaukseen.

Hallitus valvoo sairaanhoitopiirin etua, edustaa sairaanhoitopiiriä ja tekee sen puolesta sopimukset, jollei näitä tehtäviä ole johtosäännöillä siirretty muun toimielimen tai viranhaltijan tehtäväksi.

Sairaanhoitopiirin nimenkirjoittamisesta määrätään hallintosäännössä.

Hallituksen toimivallasta määrätään johtosäännössä.

10 § Sairaanhoitoalueen lautakunta

Hallituksen alaisena sairaanhoitopiirissä toimivat 4 §:ssä mainittujen sairaanhoitoalueiden toimintaa varten valtuuston toimikaudekseen asettamat lautakunnat.

HYKS-sairaanhoitoalueen lautakunnassa on 9-15 jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen. Lisäksi HYKS-sairaanhoitoalueen lautakuntaan valitaan kaksi (2) jäsentä ja heille kaksi (2) henkilökohtaista varajäsentä muihin sairaanhoitoalueisiin kuuluvista kunnista sekä Helsingin yliopiston nimeämänä yksi (1) jäsen ja hänen henkilökohtainen varajäsenensä. Muiden sairaanhoitoalueiden lautakunnissa on 9-13 jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen. Valtuusto valitsee yhden (1) lautakunnan jäsenistä puheenjohtajaksi ja yhden (1) varapuheenjohtajaksi.

Jäsenet lautakuntaan valitaan sairaanhoitoalueeseen kuuluvista kunnista. Lautakunnan kokoonpano on sovittava sellaiseksi, että se vastaa jäsenkuntien valtuustoissa edustettuina olevien eri ryhmien kunnallisvaaleissa saamaa ääniosuutta vaalilaissa säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti. Tätä sopimusmääräystä ei sovelleta Helsingin yliopiston HYKS-sairaanhoitoalueen lautakuntaan nimeämään jäseneseen.

Lisäksi lautakunnan kokoonpano muodostetaan myös alueellisesti ja kielisuhteiden kannalta tasapuoliseksi siten, että jokainen jäsenkunta on edustettuna. Tätä sopimusmääräystä ei sovelleta jäseneneen, joka valitaan muihin sairaanhoitoalueisiin kuuluvista kunnista HYKS-sairaanhoitoalueen lautakuntaan eikä Helsingin yliopiston nimeämään jäseneneen.

Lautakunnan tehtävänä on hallituksen ohjauksessa johtaa sairaanhoitoalueen toimintaa, valmistella sairaanhoitoaluetta koskevat hallituksen ja valtuuston käsiteltävät asiat ja huolehtia niiden täytäntöönpanosta sekä huolehtia yhteistyöstä alueensa kuntien perusterveydenhuollon kanssa. Lautakunnan tehtävistä määrätään tarkemmin johtosäännössä.

11 § Vähemmistökielinen lautakunta

Sairaanhoitopiirissä on erikoissairaanhoitolain 18 §:ssä säädetty vähemmistökielinen lautakunta, jonka valtuusto asettaa toimikauttaan vastaavaksi ajaksi.

Lautakunnassa on yhdeksän (9) jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen. Helsingin yliopistolla on oikeus nimetä lautakunnan jäsenistä yksi (1) jäsen ja hänelle henkilökohtainen varajäsen. Valtuusto valitsee yhden (1) lautakunnan jäsenistä puheenjohtajaksi ja yhden (1) varapuheenjohtajaksi.

Sen lisäksi, mitä laissa on säädetty, lautakunnan tehtävänä on hallituksen alaisena huolehtia siitä, että potilas saa sairaanhoitopiirissä erikoissairaanhoidon palveluja omalla äidinkielellään, suomeksi tai ruotsiksi. Lautakunnan tehtävistä määrätään tarkemmin johtosäännössä.

12 § Psykiatrisen sairaanhoidon lautakunta

Valtuuston toimikaudekseen asettama psykiatrisen sairaanhoidon lautakunta huolehtii hallituksen apuna psykiatrisen sairaanhoidon kehittämisestä ja yhteensovittamisesta.

Lautakunnassa on yhdeksän (9) jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen. Helsingin yliopistolla on oikeus nimetä lautakunnan jäsenistä yksi (1) jäsen ja hänelle henkilökohtainen varajäsen. Valtuusto valitsee yhden (1) lautakunnan jäsenistä puheenjohtajaksi ja yhden (1) varapuheenjohtajaksi. Lautakuntaa valittaessa noudatetaan soveltuvien osin 9 §:n määräyksiä.

Lautakunnan tehtävistä määrätään tarkemmin johtosäännössä.

12a § Muut toimitelimet

Tarkastuslautakunnasta määrätään perussopimuksen 21 §:ssä.

Valtuusto voi tarvittaessa asettaa kuntayhtymään muitakin lautakuntia, johtokuntia tai liikelaitoksen johtokuntia, joiden kokoonpanosta ja toiminnasta määrätään tarkemmin johtosäännöissä.

III luku

Sairaanhoitopiirin talous

13 § Talousarvio ja -suunnitelma

Valtuusto hyväksyy vuoden loppuun mennessä kuntalain tarkoittaman talousarvion ja -suunnitelman.

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet hyväksyy valtuusto.

14 § Jäsenkunnan palvelumaksu

Kuntayhtymän tulot muodostuvat jäsenkuntien palvelumaksuista ja kuntayhtymän muista tuloista.

Kuntien palvelumaksut määräytyvät kuntien käyttämien palvelujen mukaan.

Palvelujen hinnoitteluperusteet päättää valtuusto ja sairaalakohtaiset hinnat määrää hallitus.

15 § Kalliin hoidon tasausjärjestelmä

Sairaanhoitopiirissä tasataan varainhoitovuoden aikana erityisen kalliin hoidon kustannuksia. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuusto päättää yksittäisen potilaan hoidosta varainhoitovuoden aikana aiheutuvien kustannusten euromääräisestä rajasta, jonka ylittävät kustannukset kuuluvat tasausjärjestelmän piiriin.

Kustannukset katetaan asukaskohtaisella maksulla, jonka suuruuden valtuusto vahvistaa talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Valtuuston päättämällä tavalla tästä maksusta voidaan kantaa ennakkoa.

16 § Investointien rahoittaminen

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuusto voi päättää, että investointien kustannukset katetaan joko sairaanhoitopiirin lainanotolla tai jäsenkunnan suostumuksella sen suorittamalla peruspääoman korotuksella tai investointiavustuksella.

Mikäli investointi katetaan peruspääoman korotuksella, valtuusto päättää investoinnin hyväksyessään peruspääoman korotuksen ajankohdasta.

17 § Tilikauden yli- ja alijäämä käsittely

Päätäessään toimenpiteistä ylijäämän suhteen valtuusto voi päättää, että ylijäämä tai osa siitä palautetaan jäsenkunnille niiden palvelujen käytön mukaisessa suhteessa.

Niin ikään päätäessään toimenpiteistä tilikauden alijäämän suhteen valtuusto voi päättää, että syntynyt alijäämä tai osa siitä katetaan jäsenkunnilta kannettavalla maksulla niiden palvelujen käytön mukaisessa suhteessa.

18 § Suoritusjärjestys

Edellä 14 - 17 §:ssä mainittujen maksujen erääntymisaikojen tulee olla kaikille jäsenkunnille yhtenäiset. Ne määrätään maksuunpanon yhteydessä siten, että kunnille jää vähintään neljäntoista (14) päivän suoritusaika.

Mikäli valtuusto päättää tilinpäätöksen yhteydessä palauttaa jäsenkunnille ylijäämää, on sairaanhoitopiirillä oikeus kuitata jäsenkunnalle suoritettavalla määrällä tämän perussopimuksen nojalla maksuunpantuja erääntyneitä saataviaan asianomaiselta jäsenkunnalta.

19 § Rahastot

Rahastojen perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä niiden säännöistä päättää valtuusto.

20 § Viivästyskorko

Edellä tässä luvussa mainitulle maksuerälle, jota ei ole suoritettu määräaikana, on maksettava korkolain 4.3 §:n mukainen viivästyskorko.

Sairaanhoitopiirin taloudesta annetaan tarkemmat määräykset johtosäännössä.

IV luku

Hallinnon ja talouden tarkastus

21 § Tarkastuslautakunta

Valtuusto valitsee valtuuston jäsenistä tarkastuslautakuntaan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten seitsemän (7) jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä. Valtuusto valitsee tarkastuslautakunnan jäsenistä yhden (1) puheenjohtajaksi ja yhden (1) varapuheenjohtajaksi.

Tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Hallinnon ja talouden tarkastuksesta, tarkastuslautakunnan tehtävistä ja muista lautakunnan työskentelyyn liittyvistä asioista määrätään tarkemmin johtosäännössä.

V luku

Kuntayhtymän purkaminen ja loppuselvitys

22 § Purkaminen

Sairaanhoitopiiri on purettava, jos sen tehtävät on järjestetty toisen kuntayhtymän tai jäsenkuntien muutoin hoidettavaksi. Purkaminen on suoritettava vuoden kuluessa tällaisesta järjestelystä.

23 § Loppuselvitys

Sairaanhoitopiirin purkautuessa valtuusto päättää loppuselvityksestä, josta hallitus huolehtii. Sairaanhoitopiirin varat, joita ei tarvita loppuselvityksen kustannusten ja velkojen suorittamiseen eikä sitoumusten täyttämiseen, jaetaan jäsenkunnille niiden peruspääomaosuusien suhteessa. Jos kustannusten ja velkojen suorittamiseen sekä sitoumusten täyttämiseen tarvittava määrä on varoja suurempi, jäsenkunnat ovat velvolliset suorittamaan erotuksen peruspääomaosuusien suhteessa.

VI luku
VOIMAANTULO**24 § Sopimuksen voimaantulo**

Tämä perussopimus tulee voimaan 1.1.2010.

Ennen perussopimuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.